

Derol Pol aranol yahde he Timote

Habaru dow dferol ngool

Pol, lilaado Iisa *Almasiihu, winndi dferol ngool yahde he Timote. Baaba Timote no Gerekanke, inniiko duu no Yahudanke (Golle Lilaabe 16.1-3). Timote no suka Pol, omo yahda he Pol, omo walla dum nder golle waaju *Habaru lobbo (1 Timote 1.1-5). Pol duu semmbindini mo nder goondinol Iisa *Almasiihu.

Daliilaaji gaddi Pol winndani mo dferol ngool woni arande nii hollude mo no o gollirta golle de halfini mo nder huɓeere Efeesu. Daliila didaɓo no o tokkirta ko o laato jom hikmaaku goonga e goonga mo *Almasiihu jeyii (1 Timote 3.15). Daliila tataɓo oon woni hollude iri jikku ngu ardiibe e walloobe nder kawriide goondinbe kaani tawideede. Daliila nayaɓo oon woni foodude noppi goondinbe dow jannginoobe fewreebe.

Ko winndaa nder dferol ngool :

Cannooje (1.1-2)

Jannginol dow aardangal hawriine goondinbe (1.3-3.16)

Kollitooje ngam Timote dow golle mum (4.1-6.21)

Cannooje

¹ Derol ngool yuwi to Pol, lilaado Iisa *Almasiihu dow tilsinoore Alla Kisinoowo he Iisa *Almasiihu mo ngattufen gokka meefen he mum, ² yahde to Timote suka am goongaajo nder goondinol.

Alla *Baabiraawo, he Iisa *Almasiihu Kisinoowo meefen moyyane, yurme, hokke jam.

Poodol noppi dow jannginoobe fewre

³ Wakkati njahannoomi nder leydi Makedoniya mi njaarake ma njoodofaa nder huɓeere Efeesu ngam kaɗaa himbe gom njanngina laabi oonyiidi. ⁴ Be itta hakkillo maɓbe he taale-taaleeji, he limtol jippotoobe he annabiibe ngol re'ataa. Ngam ir miilooji ɗii poodataana haalaaji ir iriiji ɗi nafataa en baa seɗɗa nder siri kisinol ngol Alla fodani en nder goondinol. ⁵ Ko kaɗol ngool hiɗi hollude woni tefude hidde yuwoore nder ɓerne laabune, miilo dartiingo, he goondinol goonga e goonga. ⁶ Himbe gom njoofii laawol meeden, ɓe kalki nder haalaaji meereje. ⁷ Ibe ada ko'e maɓbe jannginoobe *Tawreeta, amma ɓe anndaa ko ɓe ngoni ibe mbi'a he ko ɓe piirata gabaare.

⁸ Eɗen anndi ko *Tawreeta no woodi amma say se golliraama laabi mum. ⁹ Paamen ko *Tawreeta darnaaka ngam golloobe ko dartii amma o waɗaama ngam bonɓe, murtube, pamtinoobe Alla, waɗoobe hakke, ɓe teddinta Alla he ko senii fuu, waroobe inna he baaba, ittoobe yonki, ¹⁰ yeenooɓe, luutankooɓe, sonnoobe maccube, fenooɓe, hunotoobe dow fewre, kambe e waɗoobe ko jannginoore goongaare wi'aay. ¹¹ Jannde ndee no yahda he *Habaruu lobbo mo kalfinaami, yuwɗo to Alla tedduɗo, kanko woni wuddu barke.

Pol yetti Alla ngam moyyere makko

¹² Miɗo yetta lisa *Almasiihu Joomi'en kokkuɗo kam baawɗe humnude golle makko. O hoolake kam ngam o suɓake kam mi ngollana mo. ¹³ Baa ko ndenno mi bonniino innde makko, torrumi himbe makko, njennumoomi, amma jooni o yurmaka kam ngam wakkati mum nder jahillaaku tawanoomi, mi hanaa goondindo. ¹⁴ Joomiraawo meeden jippini moyyere mum nde walaa keerol dow am. O funni nder am goondinol e hidde,

Ɗum fuu tawaama nder kawtal ngam Iisa *Almasiihu. ¹⁵ Haala kaa no hoolnii, sikka fuu walaa ika haani jabeede : « Iisa *Almasiihu wari nder duuniyaaru ngam hisina waɗooɓe hakke. » Miin e hoore am, miɗo tawaa nder maɓɓe, mi waɗi ko jaasi ɓe. ¹⁶ Amma Alla yurmaka kam, miin jaasuɗo waɗooɓe hakke. Ngam majjum waɗi Iisa *Almasiihu hiɗi hollude kam munyal mum manngal heɓa mi laato goondindoo yeeweteedo ekkitee ngam hi'ube ekkiti keɓa mbuurnam nduumiidam.

¹⁷ Alla Joomiraawo no gooto,
oo laamiiɗo duumiido.
Buurɗo wakkati fuu
mo hi'ataake.
Teddungal e darja laatanoo mo
faa abada abadin. Aamiin !

Tittinkinaaku nder goondinol

¹⁸ Suka am Timote, mi halfinte hollitoore ndee, inde yahda he annabaaku ngaɗanoongu dow maa : Tiiga dow haalaaji ɗii, durwa durwo manngo. ¹⁹ Durwira goondinol, he miilo dartiingo ngo himɓe gom tokkaay faa goondinol maɓɓe yoolii. ²⁰ Nder himɓe ɓeen ɗon Himene e Skandaaru ngoni, mi accidii ɓe he Seyɗan ngam to ɓe pilloo sobude Alla.

2

Kollitooje dow du'aa'u

¹ Arannde nii miɗo jaarake on ndu'anee himɓe fuu, eelanon ɓe Alla, cawrinon mo ngam maɓɓe, njetton mo duu. ² Ndu'anee laamiiɓe, ndu'anee nedɗo fuu gonɗo nder nokkuuje dawrirdɗe heɓa mbuuren nder jam, hakkillo fukkiingo, ndimaaku, he wondude Alla he ɓerne worre. ³ Dum woni ko woodi ko welata Alla Kisinoowo meedɗen, ⁴ gidɗo nedɗo fuu hisa, annda goonga. ⁵ Ngam

Alla no gooto, neddo gooto duu woni baawdo wartirde potal hakkune himbe he makko, kanko woni Iisa *Almasi-ihu⁶ mursudo yonki mum ngam yobude nyamaane hakke men. Kanyum woni ceedaaku ngu Iisa wadi nder wakkati mo Alla darni. ⁷ Ngam majjum ngadaami baajotoodo e lilaado heba mi faamina be kanaa *Yahudankoo be ko woni goondinol goongaawol. Mi fenataa, goonga kaalanmi. ⁸ Ngam majjum wadi mido hidi nokku fuu to worbe ndu'otoo, be bantira juude mabbe dow he berde laabude, tawee tikkere e jeddodiol fuu walaa.

No rewbe kaani tokkirde Alla

⁹ Mido hidi rewbe duu bornoo kolte kaandude borneede, no dum buri hoyande be. To be pedoo, be mooro mordi caadiidi, be ngatta kanje naa jamde dime naa kolte caadiide ¹⁰ amma be ngada golle lobbe hano ir rewbe teddinoobe Alla he berne worre. ¹¹ Wakkati waaju, debbo fuu nannga hunduko mum, jogoo mo nder berne mum, he nder leesinaaku. ¹² Mi hokkaay debbo fuu laawol jangina worbe naa heba baawde dow mabbe. Amma o tiida he hunduko makko, ¹³ ngam Adamu artii Haawa tageede. ¹⁴ Hanaa Adamu woni eytaado, amma deekiiko Haawa eytaa, murti he tilsinoore Alla. ¹⁵ Amma rewbe no kisintee wakkati be kebi bibbe, nde nii be tittinkinake nder goondinol mabbe, nder hidde he nder mburnam ceniidam he leesinaaku.

3

Cubaaki ardiibe hawriine goondinbe

¹ Ndaa haala gasuka nii : « Giddo laatoo ardiido nder hawriine goondinbe hida golle lobbe. » ² Ardiido oo no haani laatoo neddo mo walaa fuu feloore, gorko mo debbo gooto, dawranoowo hoore mum, gadoowo mburnam mum no haandiri, bernoowo weerbe, tawee

omo waawii jannginde duu. ³ O haandaa laataade ja-roowo naa kabeteedo. Amma omo haani laataade neddo giddo himbe, jom jam, mo seedeere adaay hakkillo mum, ⁴baawdo hakkilaade he wuro mum no woodiri, mo bibbe mum duu martantoo nder ndimaaku manngu. ⁵ Ngam noy neddo mo jogaaki wuro mum no woodiri waawirta hakkilaade he hawriine goondinbe Alla? ⁶ Neddo oo duu to laato goondindo keso, se hanaa non omo waawi mawnitaade, dum wadan o hiitee hano no Seydan hitoraa nii. ⁷ Omo haani laataade jom jikku ngasungu heba o teddinee hakkune be ngoondinaay ngam to o famdinee. Se hanaa non, o saaman nder tunnirgal Seydan.

Cubaaki walloobe hawriine goondinbe

⁸ Walloobe hawriine goondinbe, kambe duu be laato jom'en ndimaaku, wadoobe ko mbi'i fuu, to be yaartin nder jarde mabbe, to be ngidu njawdi ndi laabaa. ⁹ Nder miilo lamngo ngoo, Alla wanngini sirri goondinol, sirri oo be kaani tibinaade. ¹⁰ Ibe kaani eteede ginan, gada dum nde nii hi'aaka fuu ko be pelirtee, ibe mbaawi fudfude golle mabbe.

¹¹ Non deekiraabe mabbe duu no kaani laato rewbe woodube ndiyam ndimaaku, be kaanaa laataade rewbe nyo'oobe himbe, be laato rewbe waawoobe ko'e mum'en, hoolnii be nder huune fuu.

¹² Balloowo hawriine goondinbe fuu no haani laataade gorko mo debbo gooto, kakkiltoodo bibbe mum he wuro mum, ¹³ ngam wadoobe golle mum'en no woodiri ngoni waawbe hebude teddinoore he hoolaare mawne ngam be ngoondini Iisa *Almasiihu.

Sirri goondinol meeden

¹⁴ Mi winndanii ma ñerol ngool nder gokka ka mi ñooyataa mi waraay to maa. ¹⁵ Amma se mi ñooyii mi waraay, binndi am ndii wallete faamude no njoodortoda hukkune lenyol Alla duumiido, kam woni hawriine goondinbe. Kayre woni bonjariyal goonga.

¹⁶ Sikka fuu walaa, sirri diina meeden no mawni :

*Almasiihu wannginaama hano tagaado,

*Ruuhu Alla dartinii mo,
maleykaaɓe ngi'ii mo.

O waajaama hakkune lenyi,
o goondinaama nder duuniyaaru,
nder teddungal o hooyaama dow.

4

Kakkilee he jannginol majjinoowol

¹ *Ruuhu Ceniido wanngini no laabiri ko nder jamaanu cakitiido oo, himbe gom accan goondinde Alla, tokka seydaniiji gonɗi no eyta ñum'en, he jannginooje yuwde to ginnaaji. ² Munafikiibe e fenooɓe be berde baadde kalkata be. ³ Bonbe bee no njanngina ko himbe kaanaa dewlude naa nyaamude nyaamduuji gom. Amma Alla tagi nyaamduuji ñii fuu ngam goondinbe annduɓe goonga naforoo ñum nder jettol Alla. ⁴ Huune fuu ko Alla tagi no woodi. Walaa fuu ko harmi, se nii en njabirii ñum yettoore. ⁵ Ngam haala Alla e du'aa'u no lamna huune fuu yeeso makko.

Ko Pol holliti Timote

⁶ Yottin ñum to banndiraabe meeden, nden a laatoto gollanoowo lisa *Almasiihu lobbo, ñeydotoodo wakkati fuu nder goondinol meeden, he jannde lobbere nde njanngunoda. ⁷ Amma woppu bila bilaaji meereji ñi njaadataa he goondinol meeden. Eeltu hoore maa

nder kulal Alla nyannde fuu. ⁸ Se goonga, connyinol ñannu no woodi nafa, amma kulal Alla no nafa nder huune fuu. Ngam no hokka en mbuurnam jooni e nder wakkati garoowo. ⁹ Dum woni haala goongaha, sikka fuu walaa ika haani jaɓeede. ¹⁰ Eɗen torroo eɗen durwa ngam en ngatti gokka meede he Alla duumiido, Kisi-noowo neɗɗo fuu, sako goondindo mo. ¹¹ Dum woni ko kaanudaan jannginde he hollitinde be.

¹² Neɗɗo fuu to yawe ngam cukaaku maada, amma laatana goondinbe ko yeewetee ekkitee nder haalaaji maa, nder jonnde maa, nder hidde maa, nder goondinol maa, he nder laabal maa. ¹³ Fadde am warde tittinkina he jannde Dewtere Alla, nder waaju e jannginol hakkune himbe. ¹⁴ Taa yeeba kokkal tawaangal nder maada, ngal *Ruuhu Alla Ceniido hokki ma har annabaaku e wakkati ardiibe ndekunoo juude dow maa ngam barkinde ma. ¹⁵ Wattu kujje dee nder berne maa, durwa heba neɗɗo fuu hi'a ko a yehi yeeso. ¹⁶ Hakkila he hoore maa, kakkilodaa he ko njanngintaa. Taa soyyora gaɗa nder kujje dee fuu. Nde nii a waɗiri nii, a hisinan hoore maa, kisinaa hettiniibe maa duu.

5

¹ Taa haja dottiijo fuu, amma leesiin daane maa kaalda he makko hano o baaba maa. Sukaabe worbe duu, ada be hano banndiraaɓe maa worbe, ² yeyraabe hano inniraaɓe maa. Sukaabe rewbe duu, ada be hano sakikiraaɓe maa rewbe he berne laabune.

Kollitooje dow be goriraaɓe mum'en maayi

³ Saanu be goriraaɓe mum'en maayi be ngalaa fuu balla. ⁴ Nde nii nder maɓɓe debbo gom no woodi sukaaɓe naa nee taaniraaɓe, iɓe kaani ekkitaade no be kakkilorto he wuro maɓɓe. Nde nii be ngadiri nii, be mbarjoto

saarooƙe maɓɓe mbarjaari lobbiri. Ngam ɗum woni ko weli Alla.

⁵ Mo gorum maayi mo walaa doondiido ɗum, mo walaa fuu balla gom, halfinii hoore mum he Alla, omo du'oo jemma e nyalooma, omo eela Alla walla mo. ⁶ Mo gorum maayi gattudo ɓerne mum he belɗum duuniyaaru no maaydo baa ko no wuuri da. ⁷ Yottin haalaaji ɗii to maɓɓe heɓa ɓe ngada mbuurnam ɗam walaa fuu feloore. ⁸ Nefɗo fuu mo saanaay himɓe mum, sako wuro mum, jambake goonɗinol mum, joomum jaasii mo anndaa Alla !

⁹ Rewɓe kaanduɓe limeede nder ɓe goriraabe mum'en maayi, ɓe hawriine goonɗinɓe haani wallude been ngoni : Rewɓe ɓe duubi lasooji tati yahde dow, laataniibe goriraabe mum'en dartiibe.* ¹⁰ Iɓe kaani anndireede golle lobbe, marol sukaabe no woodiri, weernoobe weerɓe, lootoobe koyɗe goonɗinɓe,† walloobe tawaabe nder billaare, hiduɓe waɗude gollal lobbal fuu.

¹¹ Amma har ko daarata sukaabe rewɓe, ɓe goriraabe mum'en maayi, taa winndu inde maɓɓe ngam cukaaku maɓɓe no waawi uppude ɓe, ɓe itta hakkiilo maɓɓe he *Almasiihu, ɓe tefa ɓanɗiteede. ¹² Ndenne, kiite Alla doggi dow maɓɓe ngam ɓe kuumnaay amaana maɓɓe arano mo ɓe kooyunoo. ¹³ Gaɗa majjum ngam ɓe ngalaa fuu ko ɓe ngadata, ɓe tokkan suudu yahde suudu, hanaa ngam ɓe ngada godɗum, amma ngam ɓe tinno iɓe olka, ɓe mbaawtaa faddii kunnɗule maɓɓe, iɓe naata nder ko daarataa ɓe. ¹⁴ Ngam majjum waɗi, miɗo hidii sanne sukaabe rewɓe ɓee kaɓɓanee, ɓe ndimaa, ɓe njogoo cuuɗi maɓɓe no woodiri heɓa to wayɓe men

* 5:9 5.9 Naa « rewɓe haɓɓanaabe nde worre ». † 5:10 5.10 Nder finaa-tawaa Yahudankooɓe lootol koyɗe himɓe no holla alaama njabɓitaaki. Daaruu Yahaaya 13.

kebu laawol jancude en. ¹⁵ Amma d̄um fuu haɗaay no woodi nder maɓɓe yoofuɓe laawol dartiingol ngool, tokki Seyɗan. ¹⁶ Nde nii tawaama debbo goondindo gom no woodi nder lenyi mum ɓe goriraabe mum'en maayi, o walla ɓe to o accu hawriine goondinɓe walla ɓe heba nde walla ɓe ngalaa balloo been.

Teddinee ardiibe hawriine goondinɓe

¹⁷ Ardoriiɓe hawriine goondinɓe no woodiri, no kaani teddineede sanne sako waajotooɓe e jannginooɓe. ¹⁸ Ngam Dewtere Alla wi'i: *A wattataa sumre he ngaari ngondi no sokka.* ‡ Kaden, « No haani golloowo fuu heba njobdi mum. » § ¹⁹ Taa jaɓu tuumol fuu gaɗaangol dow ardiido gom nde hanaa himɓe diido naa tato ceedi dow ko o tuumiraa d̄um.* ²⁰ Nde nii ardiido gom no tittinkini nder gaɗol hakke, felu mo yeeso jama'aare fuu, heba ɓeeto duu kula.

²¹ Mi eeli ma yeeso Alla e yeeso Iisa *Almasiihu e maleykaabe mum suɓaabe ngollira tilsinooje d̄ee. Taa naatan oo, accaa ooto, ngiɗaa ooto, accaa ooto. ²² Taa yaawu dekude juude dow goddo ngam halfinde mo golle nder hawriine goondinɓe. Taa haɓɓidin daane he waɗooɓe hakke. Fadda hoore maa he tuuni fuu.

²³ Hanaa ndiyam ɓolam tan kaanudaɗa yarde amma aɗa waawi yarde cabiijam seɗɗa ngam nawalla bujugu maa e ngam nawallaaji maada jehooji no ngarta.

²⁴ Hakke himɓe gom no mbannga fadde kiite waɗeede. Woɓɓe duu sey gaɗa ɓe kiitaama ko d̄e mbanngaa. ²⁵ Hano non duu golle lobbe mbanngirtaa. Godd̄e wakkati mum da ngi'etee amma baa se d̄e mbanngaay no waɗi fuu nyannde gom d̄e mbanngowan.

‡ 5:18 5.18 Wi'itaade Tawreeta 25.4 § 5:18 5.18 Daaru Luka 10.7. * 5:19 5.19 Daaru Wi'itaade Tawreeta 17.6.

6

Kollitooje dow maccu ƒe e rimbe mum'en

¹ Maccu ƒe goondin ƒe no kaani teddina rimbe mum'en heba to neddo fuu famdin innde Alla he jannginol meeden. ² Onon maccu ƒe rimbe mum'en no goondin ƒe, to miilee ngam on fuu on goondin ƒe on teddintaa ƒe, amma buree gollande ƒe no woodiri ngam ƒe goondin ƒe hidfaabe haanu ƒe gollaneede.

Kollitooje dow jannginol fewrewol e hidde njawdi

Dum woni ko kaanuɔaa hollitinde he waajaade himbe. ³ Nde nii goddo no waajoo waaju mo yaadataa he haalajii goongaaji di iisa *Almasiihu Joomiraawo meeden, naa se jannginol joomum no yedda laawol kulal Alla, ⁴ nden kay, joomum no keewdo mawnitaare, o jaahili, giddo haala e geddi dow karfeeje. Dume dum rimanta en se hanaa kirodirol, habdo, jennodirol, tuumodirol, ⁵ he geddi ndi hantataa hakkune himbe ƒe hakkillooji mum'en uddaa. Be njoofii goonga kaden, iƒe ada kulal Alla hano laawol hebude njawdi.

⁶ Se goonga, kulal Alla no kebal manngal, nde nii neddo fuu no welna dow ko jogii. ⁷ Ngam juude ƒe ngarden nder duuniyaaru, juude ƒe duu coyyotoden. ⁸ Ndenne, nde eden ngoodi ko nyaameten he ko kolteten, idum haani heyude en. ⁹ Amma tefoo ƒe riikude semmbe semmbe ndeki ko'e mum'en dow laawol suuno, ƒe caami nder tunnirgal e nder kujje baahiiɔe duɔɔe ɔe mboɔɔaa majjinde ƒe, tutoo ƒe nder bonnere e nder halkere. ¹⁰ Ngam hidde seedere woni wuddu bone fuu. Wo ƒe cuunaama ɔe faa ƒe njoofi laawol goondin, ƒe pooɔfani ko'e ma ƒe torra mawka.

Kollitooje ngam Timote

¹¹ Amma aan, neddo Alla, doggu kujje dee fuu. Tefu dartinaaku, kulal Alla, goondinol, hidde, tittinkinaaku e berne fewne. ¹² Durwu durwo gasungo ngam goondinol. Tibinaa mbuurnam nduumiidam dam Alla noddani ma, wakkati kokkunoɗaa ceedaaku lobbu yeeso himbe dubble. ¹³ Mi eeli ma yeeso Alla wuddu mbuurnam fuu he yeeso Iisa *Almasiihu gaɗuɗo ceedaaku lobbu yeeso Pontiyus Pilaatus kawjinoɗo leydi Yahudiya, mi eeli ma, ¹⁴ gollir tilsinooje dee no woodiri nder rafi feloore sey nyannde Iisa *Almasiihu Joomiraawo meeden warti. ¹⁵ Gartol ngool no waɗan nder wakkati mo Alla darni.

Kanko marɗo barke,

Jom baawde mo walaa walde,

Laamiido laamiibe fuu,

Joomiraawo joomiraabe fuu.

¹⁶ Kanko tan woni Duumotoɗo,

joodiido nder jeyingol

ngol neddo fuu suusaa badaade.

Neddo fuu hi'iraay mo gite mum,

walaa baawdo hi'ude mo.

Teddungal he baawde laatanoo mo

faa abada abadin.

Aamiin!

Kollitooje ngam riikuɓe

¹⁷ Hollitin riikuɓe duuniyaaru nduu ɓe kakkilo he mawnitaare to ɓe ngattu hoolaare nder njawdi mabɓe ngam ndi tabbitittaa, amma ɓe kalfina ko'e mabɓe he Alla mo saɗaa, kokkoowo en huune fuu ngam nanen beldum hoore men. ¹⁸ Wi'u ɓe ɓe ngaɗa ko woodi, to ɓe cortu juude mabɓe nder golle lobbe, ɓe laatoo ɓe juude mum'en caɗaa, waroobe njawdi mum'en ngam wallude ɓe ngalaa. ¹⁹ Nde nii ɓe ngaɗii dum, sikka fuu

walaa be kawrani ko'e maɓɓe njawdi lobbiri laatotoondi bonjariyal maɓɓe jaano, ngam be tifiinoo mbuurnam ngoongaajam.

Baynodirol

²⁰ Too Timote, joga no woodiri ko kalfinaɗaa. Doggu haalaaji jeddooji, he haalaaji ɗi njahdataa he laawol goonɗinol meedɗen bi'eteedɗi no goonga. ²¹ Ngam himbe gom tokki ɗi, yuwi dow laawol goonɗinol meedɗen.

Moyyere Alla wonda he moodon.

Ko woni Amaana Keso

Fulfulde, Western Niger: Ko woni Amaana Keso (Bible)

Copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Fulfulde, Western Niger)

Translation by: SIM Niger

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

03866d8b-1da2-5821-b01d-4d382a1cd5d9